

AFGØRELSE

(Energibesparelser i bygninger)

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

KLAGE FRA Hestkær Friskole & Børnehave over
AFGØRELSE FRA Energistyrelsen af 8. januar 2009
OM anmodning om undtagelse fra krav om energimærkning af bygninger

3. august 2009

J.nr.: 1081-2

Eksp.nr.: 46184

SSH-EKN

NÆVNETS Nævnensformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN- Chef for forretningsudvikling, ingeniør Bjarne Spiegel-
SÆTNING hauer
I SAGEN Sekretariatschef Jørgen K. Nielsen

NÆVNETS Energistyrelsens afgørelse af 8. januar 2009 stadfæstes.
AFGØRELSE

Hestkær Friskole & Børnehave (herefter benævnt klager) har ved brev af 5. februar 2009 indbragt Energistyrelsens afgørelse af 8. januar 2009 for Energiklagenævnet. Ved afgørelsen meddelte Energistyrelsen afslag på klagers ansøgning om at blive undtaget fra krav om regelmæssig energimærkning i henhold til lov nr. 585 af 24. januar 2005 om fremme af energibesparelser i bygninger.

Sagens baggrund

Energiklagenævnet har tidligere ved afgørelse af 3. november 2008 hjemvist Energistyrelsens afgørelse af 21. juli 2008 om afvisning af klagers ansøgning om at blive undtaget fra krav om regelmæssig energimærkning. Ved afgørelsen af 21. juli 2008 fandt Energistyrelsen, at styrelsen ikke havde hjemmel til at undtage klager fra kravet om regelmæssig energimærkning. Energiklagenævnet hjemviste Energistyrelsen afgørelse, idet nævnet fandt, at § 22, stk. 2, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger indeholder en overordnet hjemmel til, at Energistyrelsen i konkrete tilfælde kan meddele dispensation fra lovens regler.

For en gennemgang af sagens baggrund, herunder klagers og Energistyrelsens bemærkninger under sagens tidligere behandling, henvises der til Ener-

giklagenævnets afgørelse af 3. november 2008 (j.nr. 1081-1), der er offentliggjort på Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk.

Den påklagede afgørelse

Af Energistyrelsens afgørelse af 8. januar 2009 fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Fornyset behandling om undtagelse fra krav om energimærkning af bygninger

Energistyrelsen har modtaget Energiklagenævnets afgørelse af 3. november 2008 vedrørende Hestkær Friskole & Børnehaves klage over Energistyrelsens afgørelse af 21. juli 2008 om afvisning af ansøgning om at blive undtaget fra krav om regelmæssig energimærkning i henhold lov nr. 585 af 24. juni 2005 om fremme af energibesparelser i bygninger.

Ved afgørelsen af 3. november hjemviser Energiklagenævnet Energistyrelsens afgørelse af 21. juli til fornyet behandling med henblik på en vurdering af, hvorvidt der i klagers tilfælde er konkret grundlag for at blive undtaget fra lovens krav om regelmæssig energimærkning.

Energistyrelsen har på dette grundlag taget sagen op til revurdering.

Af efterfølgende skrivelse af 19. november 2008 fra Hestkær Friskole & Børnehave til Energistyrelsen fremgår følgende:

”... Jeg har desværre afgivet forkert oplysning i min oprindelige ansøgning om dispensation fra energimærkningspligten. Vores ejendom er ikke på 1800 m² men kun på 1026 m², fordelt på 4 bygninger.”

Energistyrelsen tager denne oplysning til efterretning. Det bemærkes, at tidsfristen for opfyldelse af kravet om regelmæssig energimærkning herefter er 1. juli 2009.

Hestkær Friskole & Børnehave baserede sin anmodning af 2. april 2008 om undtagelse fra kravet om regelmæssig energimærkning på, at skolen netop havde fået lavet en energirapport fra EnergiMidt, samt at skolens bestyrelse har vedtaget en plan for gennemførelse af de anbefalede besparelsesforslag. En anslået udgift på 45.000 kr. til en energimærkning fandt man derfor ville være bedre brugt på energibesparende foranstaltninger.

3. august 2009

J.nr.: 1081-2

Eksp.nr.: 46184

SSH-EKN

Side 2 af 9

Efter en konkret vurdering af Hestkær Friskole & Børnehaves begrundelse for at blive undtaget fra kravet om regelmæssig energimærkning, finder Energistyrelsen ikke, at der er grundlag for at give dispensation i medfør af lovens § 22, stk. 2 i dette tilfælde.

Der er ved denne vurdering lagt vægt på følgende:

Af forarbejderne til § 19 i lov om fremmes af energibesparelser i bygninger fremgår:

"Bestemmelsen om obligatorisk regelmæssig energimærkning af større offentlige bygninger skal medvirke til at [EU-]bygningsdirektivets artikel 7, stk. 3, gennemføres. Derfor skal offentlige ejendomme have foretaget regelmæssig energimærkning, hvis ejendommens samlede etageareal er på over 1.000 m², så der for disse ejendomme altid foreligger en gyldig energimærkning, der kan opsættes eller på anden måde gøres *offentligt tilgængelig* efter reglerne i § 20. ..." (min fremhævelse)

3. august 2009

J.nr.: 1081-2
Eksp.nr.: 46184
SSH-EKN

Side 3 af 9

Af forarbejderne til lovens § 22, stk. 2, i henhold til hvilken Transport- og Energiministeren kan undtage visse offentlige institutioner m.v. helt eller delvist fra kravene i lovens §§ 19 og 20, fremgår:

"Bestemmelsen i stk. 2 er en videreførelse og udvidelse af § 10, stk. 2, i lov om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger. Visse offentlige institutioner eller virksomheder m.v. vil bl.a. af sikkerhedsmæssige årsager kunne fritages helt eller delvist fra krav efter § 19 og § 20. Eksempler på undtagelser fra, at energimærkning m.v. skal være offentlig tilgængelig, er forsvarets bygninger, hvor dele af oplysningerne i forbindelse med energimærkningen kan være klassificerede, ambassader og konsulater eller andre bygninger, *hvor sikkerhed m.v. må veje tungere end kravet om offentliggørelse* af disse oplysninger. Undtagelse af sådanne bygninger og tekniske anlæg vil bl.a. ske efter nærmere drøftelse med Forsvaret." (min fremhævelse)

Artikel 7, stk. 2 i det ovenfor citerede bygningsdirektiv (Europa-parlamentets og Rådets direktiv 2002/1191 /EF af 16. december 2002 om bygningers energimæssige ydeevne) fastsætter:

"Medlemsstaterne træffer foranstaltninger for at sikre, at der i bygninger med et samlet nytteareal på over 1 000 m², som anvendes af offentlige myndigheder og af institutioner, som yder offentlig service til en lang række per-

soner, og hvor de pågældende derfor kommer ofte, opslås en højst ti år gammel energiattest på et sted, der tydeligt kan ses af alle."

Udfyldningen af dispensationsmuligheden i § 22 skal således ske i lyset af, at formålet bag hovedreglen om, at der skal ske regelmæssig energimærkning, er at sikre, at alle bygninger, der servicerer offentligheden, opsætter et gyldigt energimærke, der tydeligt kan ses af alle.

Forarbejdernes eksemplificering af den afvejning, der skal foretages ved vurderingen af, om en bygning kan undtages helt eller delvist fra kravene i lovens §§ 19 og 20, viser efter Energistyrelsens vurdering, at der skal hensyn til af en hel anden karakter end de af Hestkær Friskole & Børnehave anførte for, at man kan undtage bygninger, der, som disse, besøges af offentligheden, fra regelmæssig energimærkning. Det i forarbejderne anførte hensyn, der kan føre til en undtagelse, er således af sikkerhedsmæssig karakter, hvorimod det af Hestkær Friskole og Børnehave anførte argument er af økonomisk karakter. Ligeledes peger det i forarbejderne fremhævede eksempel - der alene giver grundlag for undtagelse fra kravet om opsætning, men ikke på kravet om udførelse af regelmæssig energimærkning - efter Energistyrelsens opfattelse på, at undtagelsesbestemmelsen i § 22, stk. 2 skal anvendes restriktivt.

At de af Hestkær Friskole & Børnehave fremførte økonomiske hensyn ikke kan begrunde dispensation fra lovens krav om regelmæssig energimærkning støttes efter Energistyrelsens vurdering ligeledes af det overordnede formål med lovens bestemmelser om energimærkning. Bestemmelserne om energimærkning hænger således nøje sammen med ønsket om at fremme energimæssige forbedringer i forlængelse af ajourførte anbefalinger, der løbende fremsættes i energimærkninger. At der vil være omkostninger knyttet til begge led i denne proces er forudsat. Det kan derfor ikke antages, at de omkostninger eller prioriteringer, som Hestkær Friskole & Børnehave har anført, i sig selv begrunde dispensation fra reglerne om energimærkning.

Endelig skal det bemærkes, at en energirapport fra EnergiMidt ikke kan erstatte en egentlig energimærkning.

Energistyrelsen finder således ikke grundlag for at undtage Hestkær Friskole & Børnehave fra kravet om regelmæssig energimærkning.

3. august 2009

J.nr.: 1081-2

Eksp.nr.: 46184

SSH-EKN

Side 4 af 9

Energistyrelsens afgørelse i sagen er truffet efter § 22, stk. 2 i lov nr. 585 af 24. juni 2005 om fremme af energibesparelser i bygninger.
[...].”

Klagers synspunkter og bemærkninger

Klager finder, at Energistyrelsens afgørelse af 8. januar 2009 skal ændres således, at klager får en hel eller delvis dispensation fra kravet om regelmæssig energimærkning i § 19 i lov om fremme af energibesparelser¹. Til støtte herfor har klager navnlig anført følgende:

- Klager medgiver at have givet forkerte oplysninger om ejendommens størrelse. Klager havde oplyst, at den var på 1800 m², men ejendommen er rettelig på 1026 m² fordelt på fire ejendomme.
- Det ville fremme de energimæssige forbedringer, hvis klager fritages fra den lovmæssige energimærkning, indtil klager har gennemført de forbedringer, som EnergiMidt har anbefalet i den energirapport, som selskabet har udarbejdet for klager. Energirapporten opfylder ikke kravene til energimærkning, idet den ikke bygger på beregnede værdier, men forholder sig til den målbare virkelighed. En eventuel energimærkning vil mindst nå frem til de samme anbefalinger som energirapporten. En iværksættelse af anbefalingerne i rapporten er påbegyndt og må udskydes, såfremt et energimærke skal bekostes. Energi-konsulenten fra EnergiMidt er certificeret til at udarbejde energimærker.
- Transport- og Energiministeren er bemyndiget efter loven om fremme af energibesparelser, og det burde derfor være ministeren og ikke Energistyrelsen, der udtaler sig i sagen. Såfremt Folketinget havde ønsket, at Energistyrelsen kunne træffe afgørelse om, hvorvidt en offentlig institution kan fritages fra kravet om energimærkning, ville det have fremgået af loven.
- Energiklagenævnet burde besigtige klagers ejendom og se de tiltag, som er og vil blive gennemført.

3. august 2009
J.nr.: 1081-2
Eksp.nr.: 46184
SSH-EKN

Side 5 af 9

Energistyrelsens synspunkter og bemærkninger

Energistyrelsen finder, at afgørelsen af 8. januar 2008 skal stadfæstes. Til støtte herfor har Energistyrelsen navnlig anført følgende:

- En egentlig energimærkning er en lovmæssigt autoriseret metode, hvor blandt andet besparelsesforslag udarbejdes på grundlag af en egentlig og gennemgribende registrering af den pågældende bygning og et på baggrund heraf beregnet energiforbrug. De krav, som lovgivningen,

¹ Lov nr. 585 af 24. juni 2005.

herunder Håndbog for Energikonsulenter, stiller til metode, registrering, indberetning, tilsyn og energikonsulentens kvalifikationer og uvildighed, sikrer bl.a. opfyldelse af EU-lovgivningens minimumskrav til energimærkning.

- EnergiMidts energirapport opfylder ikke kravene til energimærkning. Dels er der ikke dokumenteret en systematisk gennemgang af bygningerne, ligesom anbefalingerne er udarbejdet på grundlag af det faktiske forbrug og ikke et beregnet forbrug, som er kravet for energimærkninger. Rapporten er endvidere ikke underlagt de garantier, som lovgivningens regler om tilsyn og krav til energikonsulentens kvalifikationer og uvildighed sikrer.

Retsgrundlaget

Formålet med lov om fremme af energibesparelser i bygninger (lov nr. 585 af 24. juni 2005 med senere ændringer) fremgår af lovens § 1, der er sålydende:

”[...]

Formål

§ 1. Lovens primære formål er at fremme energibesparelser og øge effektiviteten inden for al anvendelse af energi i bygninger. Lovens formål er endvidere at medvirke til at reducere vandforbruget i bygninger.

[...]”.

Ifølge § 19, stk. 1, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger skal offentlige institutioner have foretaget regelmæssig energimærkning. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”[...]

Offentlige bygninger

§ 19. Ejendomme ejet af de offentlige institutioner og virksomheder m.v., som er nævnt i § 22, stk. 1, skal have foretaget regelmæssig energimærkning i henhold til regler fastsat i medfør af § 14, hvis ejendommens samlede etageareal er på over 1.000 m².

[...]”

Lovens § 22 beskriver, hvilke offentlige institutioner som er omfattet af kravet om regelmæssig energimærkning i § 19. Ifølge bestemmelsen kan transport- og energiministeren (nu klima- og energiministeren) undtage visse offentlige institutioner fra lovens §§ 19 og 20. Af lovens § 22 fremgår følgende:

”[...]

§ 22. § 19 og § 20 gælder for følgende offentlige institutioner og virksomheder m.v.:

3. august 2009

J.nr.: 1081-2

Eksp.nr.: 46184

SSH-EKN

Side 6 af 9

- 1) Den offentlige forvaltning.
- 2) Institutioner, selskaber, foreninger m.v., hvis udgifterne ved deres virksomhed overvejende dækkes af offentlige midler, eller hvis de ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelser til at træffe afgørelse på det offentlige vegne.
- 3) Virksomheder, der ejes af det offentlige, eller hvor det offentlige har bestemmende indflydelse.

Stk. 2. Transport- og energiministeren kan undtage visse offentlige institutioner eller virksomheder m.v. omfattet af stk. 1 helt eller delvis fra § 19 og § 20.

[...]"

Om lovens § 22, stk. 2, fremgår følgende af forarbejderne til bestemmelsen (Forslag til lov om fremme af energibesparelser i bygninger som fremsat den 30. marts 2005, L 136 2004/2):

3. august 2009
J.nr.: 1081-2
Eksp.nr.: 46184
SSH-EKN

"[...]

Til § 22

Side 7 af 9

...

Bestemmelsen i stk. 2 er en videreførelse og udvidelse af § 10, stk. 2, i lov om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger. Visse offentlige institutioner eller virksomheder m.v. vil bl.a. af sikkerhedsmæssige årsager kunne fritages helt eller delvist for krav efter § 19 og § 20. Eksempler på undtagelser fra, at energimærkning m.v. skal være offentlig tilgængelig, er forsvarrets bygninger, hvor dele af oplysningerne i forbindelse med energimærkningen kan være klassificerede, ambassader og konsulater eller andre bygninger, hvor hensynet til sikkerhed m.v. må veje tungere end kravet om offentliggørelse af disse oplysninger. Undtagelse af sådanne bygninger og tekniske anlæg vil bl.a. ske efter nærmere drøftelse med Forsvarsministeriet.

[...]"

Transport- og energiministerens beføjelser i henhold til lov om fremme af energibesparelser i bygninger er delegeret til Energistyrelsen, jf. § 3, stk. 1, nr. 15, i bekendtgørelse om Energistyrelsens opgaver og beføjelsers (bekendtgørelse nr. 161 af 26. februar 2009). Af bekendtgørelsens § 3, stk. 1, fremgår bl.a. følgende:

"[...]

Beføjelser

§ 3. Hvor transport- og energiministeren i henhold til nedestående lovgivning tillægges beføjelser, jf. dog §§ 8-12, udøver Energistyrelsen disse beføjelser på ministerens vegne samt modtager underretning om materiale på vegne af ministeren, for så vidt disse beføjelser ikke er delegeret til Energitilsynet:

...

15) Lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

...

[...]"

Energiklagenævnets bemærkninger

Klager har anmodet Energiklagenævnet om at besigtige klagers ejendom. Da sagen overvejende vedrører retlige spørgsmål, og da sagen efter Energiklagenævnets opfattelse må anses for at være fuldt tilstrækkelig oplyst på det foreliggende skriftlige grundlag, og da der ikke ved en besigtigelse kan påregnes at fremkomme nye væsentlige oplysninger, finder nævnet ikke grundlag for at besigtige klagers ejendom.

Transport- og energiministerens (nu klima- og energiministeren) beføjelser i henhold til lov om fremme af energibesparelser i bygninger, herunder beføjelsen i § 22, stk. 2, er delegeret til Energistyrelsen, jf. § 3, stk. 1, nr. 15, i bekendtgørelse nr. 161 af 26. februar 2009 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser. Det betyder, at ministerens beføjelser efter lov om fremme af energibesparelser i bygninger i praksis varetages af Energistyrelsen. Det er således Energistyrelsen, der i henhold til § 22, stk. 2, på ministerens vegne har mulighed for at undtage visse offentlige institutioner fra lovens krav om regelmæssig energimærkning af offentlige bygninger efter lovens § 19, og det er derfor også styrelsen, der udtaler sig i forbindelse med sagens behandling ved Energiklagenævnet.

Det er et krav i henhold til lov om fremme af energibesparelser i bygningers § 19, at offentlige institutioner regelmæssigt foretager energimærkning. I energimærkebekendtgørelsens § 18, stk. 1, er det nærmere fastsat, at energimærkning skal ske med højst fem års mellemrum.

Det fremgår af § 22, stk. 2, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger, at transport- og energiministeren (nu klima- og energiministeren) kan undtage visse offentlige bygninger for kravet om regelmæssig energimærkning efter lovens § 19. Det fremgår ikke af ordlyden af § 22, stk. 2, hvilke nærmere forhold der kan begrunde en dispensation efter bestemmelsen. Ifølge bestemmelsen forarbejder vil visse offentlige institutioner m.v. blandt andet af sikkerhedsmæssige årsager kunne fritages helt eller delvis fra kravene i §§ 19 og 20. Som eksempler herpå nævnes, at forsvarets bygninger, ambassader, konsulater og andre bygninger, hvor hensynet til sikkerhed vejer tungt, vil kunne undtages fra kravet om, at energimærkningen m.v. skal være offentlig tilgængelig. På baggrund af forarbejdernes formulering finder Energiklagenævnet, at disse ikke indeholder en udtømmende opregning af, i hvilke tilfælde der kan meddeles dispensation i henhold til lovens § 22, stk. 2. Energiklagenævnet finder, at Energistyrelsen er tillagt et vidt skøn ved afgørelsen af, hvorvidt der i det konkrete tilfælde skal meddeles dispensation efter § 22, stk. 2. Energiklagenævnet kan i den forbindelse og af hensyn til formålet med bestemmel-

3. august 2009

J.nr.: 1081-2
Eksp.nr.: 46184
SSH-EKN

Side 8 af 9

sen tiltræde Energistyrelsens opfattelse af, at bestemmelsen skal fortolkes restriktivt.

Klagers ejendom er en skole og børnehave. Som anført fremgår det af forarbejderne til § 22, stk. 2, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger, at offentlige institutioner kan fritages af bl.a. sikkerhedsmæssige årsager. Energiklagenævnet lægger til grund, at der herved tænkes på sikkerhedsmæssige forhold, hvilket også underbygges af eksemplerne på, hvilke bygninger der kan undtages fra kravet om offentliggørelse af energimærkning m.v. På baggrund af klagers funktion, lægger nævnet til grund, at der ikke vil være nogle sikkerhedsmæssige betænkeligheder ved, at klager udarbejder og offentliggør et energimærke.

Klager ønsker at anvende det beløb, som udarbejdelsen af energimærket vil koste, på gennemførelsen af de energibesparelser, som EnergiMidt har foreslået i den energirapport, som selskabet har udarbejdet for klager. Under henvisning til formålet med loven om fremme af energibesparelser i bygninger, og at undtagelsesbestemmelsen i § 22, stk. 2, skal fortolkes restriktivt, samt det forhold, at den udarbejdede energirapporten ikke opfylder kravene til et energimærke, kan Energiklagenævnet tiltræde, at klager ikke meddeles dispensation fra kravet om regelmæssig energimærkning, herunder at klager heller ikke meddeles en delvis dispensation.

Herefter, og under henvisning til det af Energistyrelsen i øvrigt anførte, stadfæstes Energistyrelsens afgørelse af 8. januar 2009.

Energiklagenævnets afgørelse

Energistyrelsens afgørelse af 8. januar 2009 stadfæstes.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 3. august 2009.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 29, stk. 1, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger (lov nr. 585 af 24. juni 2005).

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen offentliggøres på nævnets hjemmeside.

P. N. V.

Poul K. Egan
Nævnensformand

/ Signe Sara Hildebrandt
Fuldmægtig

3. august 2009

J.nr.: 1081-2
Eksp.nr.: 46184
SSH-EKN

Side 9 af 9